

**Convenant
Veiligheid in
en om school**

**Gemeenten
Beesel,
Echt-Susteren,
Leudal,
Maasgouw,
Roermond**

VO/VS/O/MBO

Inhoud

Inhoud	2
Convenant Veiligheid in en om school.....	3
Bijlage I: Handelingsprotocol	8
Veiligheid in en om de school.....	8
Inleiding.....	9
1. Fysieke agressie.....	13
2. Verbale agressie.....	14
3. Drugs en alcohol.....	17
4. Vernieling.....	19
5. Wapenbezit.....	21
6. Diefstal.....	22
7. Vuurwerkbezit en/of -handel.....	24
8. Seksuele intimidatie.....	25
9. Ongewenst bezoek in en om school.....	27
10. Incidenten van en naar school.....	28
11. Schoolverzuim	29
12. Radicalisering	31
Bijlage II: contactpersonenlijst	52
Bijlage III: checklist preventieve acties	54

Convenant Veiligheid in en om school

Uitgangspunten van het samenwerkingsverband School en Veiligheid

- Veiligheid is een basisvoorwaarde voor het leer- en werkklimaat op scholen;
- De samenwerkende partners in het kader van het convenant Veilige School wensen met ondertekening van dit convenant uit te dragen, dat zij zich willen bekommeren om alle thema's in en om school, die een impact kunnen hebben op hun leerlingen of die in enigerlei opzicht maatschappelijke onrust kunnen veroorzaken;
- Een convenant, met daaruit voortvloeiende afspraken en protocollen, maakt van een school nog geen veilige school. Bevordering van een veilige school vergt gerichte aandacht voor de normen en waarden in de schoolomgeving en gerichte aandacht voor het welzijn van de leerlingen en het onderwijzend personeel;
- Een veilige school vergt een goede koppeling tussen zorg- en veiligheidsstructuur;
- De samenwerkende partners streven in beginsel altijd naar een preventieve en pro-actieve aanpak. Ook bij voorkomende situaties in het handelingsprotocol is dit het uitgangspunt. Andere hulpmiddelen om een pro-actieve houding en preventieve aspecten te borgen in de samenwerking tussen de partners, zijn:
 - de partners te voorzien van een up-to-date lijstje met namen van contactpersonen van elke organisatie, zodat korte lijnen en goede verbindingen kunnen ontstaan;
 - elkaar halfjaarlijks te ontmoeten in een plenaire bijeenkomst, waar informatie gedeeld wordt die de schoolveiligheid raken in de meest brede zin van het woord;
 - jaarlijks een themabijeenkomst te houden over een onderwerp dat kan bijdragen aan de schoolveiligheid, in de meest brede zin van het woord (bijvoorbeeld met als thema pesten, radicalisering, loverboys, omgaan met geld, alcohol- en drugsgebruik al dan niet in relatie met de toepassing van social media).

Deelnemende partijen

Dit convenant is een vervolg op eerdere convenanten, waarbij de deelnemende partijen zijn:

- het College van Bestuur van Stichting Onderwijs Midden-Limburg;
- het College van Bestuur Citaverde College Roermond;
- het College van Bestuur ROC Gilde Opleidingen;
 - Locatie Kasteel Hillenraedtstraat;
 - Locatie Bredeweg;
 - Locatie Kerkeveldlaan;
- het College van Bestuur van de Aloysiusstichting;
- Praktijkonderwijs Roermond;
- Mgr. Hanssenschool;
- Herman Broerenschool;
- Het College van Bestuur van Samenwerkingsverband Midden-Limburg;
- De Ortolaan Heythuysen;
- ZMLK 'de Maaskei' te Heel;
- Alle Robuuste basisteams van de Regionale Eenheid Limburg van de Nationale Politie;

- Stichting Halt;
- Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG-ML);
- Gemeentelijke Gezondheidsdienst Limburg-Noord (GGD);
- Openbaar Ministerie Limburg;
- Bestuur van de gemeenten Beesel, Echt-Susteren, Leudal, Maasgouw, Roerdalen en Roermond.

De betrokken partijen hebben de volgende verantwoordelijkheden op het gebied van schoolveiligheid:

- De scholen (VO/VSO/MBO) zijn verantwoordelijk voor de veiligheid en het welzijn van leerkrachten, onderwijsondersteunend personeel, leerlingen en bezoekers van de school;
- De politie is belast met de handhaving van wet- en regelgeving en de openbare orde onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag;
- Stichting Halt levert een bijdrage aan de preventie en bestrijding van jeugdcriminaliteit bij jongeren tot 18 jaar. Stichting Halt bemiddelt in schade;
- Het Openbaar Ministerie zorgt bij melding van strafbare feiten binnen een van de aan dit convenant deelnemende scholen voor een snelle en adequate contextgerichte afhandeling van het proces-verbaal;
- Gemeentelijke Gezondheidsdienst (hierna te noemen GGD) heeft als doel de bescherming en bevordering van de gezondheid van de totale bevolking. Naast het verzamelen van kennis van preventie, monitoren van de gezondheidstoestand en het bevorderen van fysieke gezondheid, houdt de GGD zich ook bezig met psychosociale aspecten van gezondheid. Kernpunten hierbij zijn preventie, vroegsignalering, monitoring, advisering en toeleiding naar zorg. Als men het over een veilig schoolklimaat heeft, dan spelen psychosociale aspecten daarin een belangrijke rol
- Centrum voor Jeugd en Gezin (hierna te noemen CJG-ML) is verantwoordelijk voor de opvoedondersteuning en vrijwillige jeugdhulp;
- Het gemeentebestuur is, ieder voor de locaties die op haar grondgebied vallen, verantwoordelijk voor de ontwikkeling en uitvoering van een integraal veiligheidsbeleid in haar gemeente en voert de regie op de integrale aanpak van schoolveiligheid.

Contactpersonen

Elke deelnemende partij wijst een vast contactpersoon aan die optreedt als vertegenwoordiger van die partij (zie bijlage 2). Daarnaast wijst elke deelnemende partij een vervanger aan.

De kerntaken van de contactpersonen zijn:

- Eerste aanspreekpunt zijn voor de andere partijen;
- Eerste aanspreekpunt zijn voor de eigen organisatie;
- Zorgdragen voor de doorverwijzing binnen de eigen organisatie;
- Informeren van de eigen organisatie met betrekking tot ontwikkelingen en activiteiten voor de uitvoering van het convenant en het Handelingsprotocol.

1 De rol van de gemeente

1.1 De gemeente heeft op het gebied van veiligheid de regierol, waaronder vroegsignalering van jeugd op scholen, en streeft naar een integrale aanpak van alle partners op het gebied van jeugd en veiligheid;

- 1.2 De gemeente is verantwoordelijk voor het handhaven van de leerplicht. De gemeente stemt daartoe afspraken, die voortvloeien uit dit convenant, af met de activiteiten van de leerplichtambtenaren;
- 1.3 De gemeente stemt afspraken die voortvloeien uit het convenant af met de beleidsmedewerker jeugd van de afdeling Welzijn;
- 1.4 Vanuit de gemeente kan de straatcoach of jongerenwerker worden ingezet. De straatcoach of jongerenwerker is normstellend en perspectief biedend. De straatcoach of jongerenwerker zoekt de (overlast gevende) jongeren op in hun drie leefgebieden: school, vrije tijd en thuis met als doel vroegsignalering. De straatcoach of jongerenwerker deelt, indien nodig, deze informatie met school;
- 1.5 De straatcoach of jongerenwerker stemt zijn werkzaamheden binnen school te allen tijde af met directie/veiligheidscoördinator/facilitair coördinator en meldt zijn aanwezigheid binnen school;
- 1.6 Daar waar nodig en voor zover mogelijk, gelet op de regelgeving en eventuele andere beperkingen, treft de gemeente fysieke veiligheidsvoorzieningen in de sfeer van de openbare ruimte.

2 De rol van de scholen

- 2.1 De school is primair verantwoordelijk voor de veiligheid en het welzijn van de leerkrachten, het onderwijsondersteunend personeel, de leerlingen en de bezoekers van de school;
- 2.2 De scholen hebben een veiligheidscoördinator aangewezen;
- 2.3 De scholen hebben een actueel veiligheidsplan;
- 2.4 De scholen nemen maatregelen die voortvloeien uit dat veiligheidsplan;
- 2.5 In het veiligheidsplan wordt ook aandacht besteed aan de scholing van leerlingen en personeelsleden met betrekking tot veiligheid. Te denken valt aan bespreking van incidenten, agressiehantering, conflicthantering, begeleidingsvaardigheden, collegiale consultatie, sociaal-emotionele vaardigheden;
- 2.6 De veiligheidscoördinatoren hebben minimaal één keer per jaar overleg. Deze veiligheidscoördinatoren bespreken hoe het ervoor staat met de veiligheid op de scholen opdat ze elkaar kunnen stimuleren en op ideeën kunnen brengen. Ook vertellen ze elkaar over de lopende trainingen op de scholen en brengen ze elkaar op de hoogte van de resultaten. Dit leidt tot het uitwisselen van ervaringen en het kunnen vaststellen van 'best practices';
- 2.7 De scholen toetsen de kwaliteit van het veiligheidsbeleid regelmatig en stellen waar nodig het veiligheidsbeleid bij;
- 2.8 De school draagt de verantwoording voor de implementatie van het Handelingsprotocol. Zij zorgt ervoor dat alle medewerkers, ouders/verzorgers en leerlingen op de hoogte zijn van het Handelingsprotocol en daar ook naar handelen;
- 2.9 De school spant zich in om te voorkomen dat leerlingen van school verwijderd worden. De school zal de leerplichtambtenaar in een zo vroeg mogelijk stadium inschakelen.

3 De rol van Stichting Halt

- 3.1 Stichting Halt levert een bijdrage aan de preventie en bestrijding van jeugdcriminaliteit bij jongeren tot 18 jaar;
- 3.2 Stichting Halt voert, op verzoek van de aan dit convenant deelnemende scholen, preventieactiviteiten uit die bestaan uit advisering, voorlichting en de ontwikkeling en uitvoering van lokale en regionale preventieprojecten. De gemeente dient hier toestemming voor te geven;
- 3.3 Stichting Halt werkt, in opdracht van de gemeente, voor en met scholen aan het creëren van een veilig en sociaal schoolklimaat;

- 3.4 Stichting Halt verzorgt voorlichtingen, ouderbijeenkomsten en ondersteunt scholen bij het opstellen van hun (wettelijke verplichte) schoolveiligheidsplannen. Halt helpt schooldirecties en management om draagvlak voor het plan te creëren bij het schoolpersoneel. Ook kan Halt voorafgaand aan de planvorming een veiligheidsanalyse uitvoeren;
- 3.5 Stichting Halt spant zich in om verwijzingen van zaken via de politie of het Openbaar Ministerie zo snel mogelijk af te handelen. Indien de school direct betrokkene is, zal een terugmelding plaatsvinden van de afronding van die zaken.

4 De rol van de GGD

- 4.1 De GGD zet zich op een integrale en structurele manier in voor de bescherming en bevordering van de gezondheid van de totale bevolking; zowel op collectief als op individueel niveau. De GGD richt zich op het bevorderen van de eigen kracht van jeugdigen en gezinnen en het reduceren van de behoefte aan specialistische zorg. Samenwerken aan gezondheid en veiligheid zijn daarbij kernwaarden.
- 4.2 Alle ouders en jongeren t/m 18 jaar kunnen bij de Jeugdgezondheidszorg (JGZ) terecht voor informatie en ondersteuning op het gebied van gezond en veilig opgroeien. De JGZ levert een bijdrage aan de gezondheidswinst voor jeugdigen en draagt met haar samenwerkingspartners bij aan de zorg voor jeugd. Voor meer informatie over het Basistakenpakket Jeugdgezondheidszorg, zie <http://www.ggdlimburgnoord.nl/Diensten/Jeugdgezondheidszorg>
- 4.3 De GGD heeft een ondersteunende rol op scholen in het kader van dit convenant. Kernpunten hierbij zijn preventie, vroeg signalering, monitoring, advisering en toeleiding naar zorg. Als men het over een veilig schoolklimaat heeft, dan spelen naast fysieke aspecten ook psychosociale aspecten een zeer belangrijke rol. De GGD maakt hiervoor gebruik van de Gezonde School aanpak; www.gezondeschool.nl.

5. De rol van Centrum voor Jeugd en Gezin

- 5.1 Het CJG-ML is een professionele organisatie voor opvoedondersteuning en vrijwillige jeugdhulp;
- 5.2 Het CJG-ML is op alle scholen aanwezig en kan snel en laagdrempelig betrokken worden bij de ondersteuning van jeugdigen en/of ouders;
- 5.3 Het CJG-ML verzorgt voorlichtingen en workshops voor ouders en jeugdigen op verzoek van of in samenwerking met scholen/ouderraden;
- 5.4 Het CJG-ML verzorgt een informatie- en adviesfunctie voor jeugdigen en ouders via www.justyoung.nl en www.cjgml.nl en persoonlijk contact. Gezondheid en veiligheid zijn hierbij belangrijke onderwerpen

6. De rol van de politie

- 6.1 De politie levert een bijdrage aan de preventie en bestrijding van jeugdcriminaliteit bij jongeren tot 18 jaar;
- 6.2 De politie is belast met de handhaving van wet- en regelgeving en de openbare orde onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag;
- 6.3 De politie maakt afspraken met de school over de wijze waarop men aangifte kan doen van strafbare feiten en de voor alle betrokken scholen gelijke wijze waarop aangifte dient te worden gedaan. De politie houdt de school op de hoogte van de voortgang van de zaak waarover de school aangifte heeft gedaan;
- 6.4 De politie geeft prioriteit aan een snelle interventie en afhandeling van een melding of aangifte van crimineel gedrag binnen de aan dit convenant deelnemende scholen;

- 6.5 De politie spant zich in, waar de wet dit toestaat, in het kader van vroeg signaleren en doorverwijzen aan de school, advies en/of informatie te vragen inzake te treffen pre justitiële sancties, indien het een leerling van één van de aan dit convenant deelnemende scholen betreft;
- 6.6 De politie verstrekt, na akkoordverklaring door de leerling en ouders/verzorgers, relevante informatie aan de school, indien een leerling een strafbaar feit heeft gepleegd.

7. De rol van het Openbaar Ministerie

- 7.1 Het Openbaar Ministerie is belast met de strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde en met andere bij de wet vastgestelde taken;
- 7.2 Het Openbaar Ministerie zorgt bij melding van strafbare feiten binnen een van de aan dit convenant deelnemende scholen voor een snelle en adequate contextgerichte afhandeling van het proces-verbaal. Het Openbaar Ministerie neemt daarbij beslissingen op basis van een compleet informatiebeeld en na overleg met de relevante ketenpartners, zodat een samenhangende aanpak gerealiseerd kan worden van strafrechtelijke en niet strafrechtelijke interventies. Het Openbaar Ministerie draagt op deze wijze bij aan het vergroten van de veiligheid en de veerkracht van daders en slachtoffers;
- 7.3 Het OM spant zich in om, waar de wet dit toestaat, aan de school advies en/of informatie te vragen inzake te treffen (pre)-justitiële sancties indien het een leerling van een van de betrokken scholen betreft.

8. Uitwisseling camerabeelden

De convenantpartners van dit convenant komen overeen dat zij beelden die op bewakingscamera's op eigen terrein, of beelden van de openbare ruimte die in de beveiliging van het eigen terrein tevens worden opgenomen, op eigen initiatief overdragen aan de politie wanneer tijdens het bekijken van die beelden men kennis krijgt van een vermeend gepleegd misdrijf waarvan tevens aangifte wordt gedaan. Grondslag voor het zonder vordering verstrekken van de camerabeelden kan worden ontleend aan art. 43 jo. Art 9 Wet bescherming persoonsgegevens (zie ook HR 27 november 2012, LJN: BY0215).

Wanneer opgenomen beelden van bewakingscamera's op verzoek van de politie worden gevraagd dient de politie hiervoor, overeenkomstig de bepaling van artikel 126nd van het Wetboek van Strafvordering, een schriftelijke vordering van de officier van justitie te overleggen.

9. Duur van het convenant

Dit convenant treedt in werking op de datum van ondertekening en kan in overleg met alle partijen tussentijds worden gewijzigd of beëindigd.

Zonder wijzigingsbesluit wordt het convenant geacht stilzwijgend te zijn verlengd voor telkens 1 jaar. Partijen spreken nu alvast uit dat zij bereid zijn het convenant met één of meer jaren te verlengen.

Bijlagen:

- Handelingsprotocol bij grensoverschrijdend gedrag;
- Lijst met contactpersonen;
- checklist preventieve acties.

Handelingsprotocol

Veiligheid in en om de school

Inleiding

Scholen zijn een ontmoetingsplaats van en voor vele mensen. De scholen willen dat de school een veilige omgeving is waar leerlingen en docenten zich op hun gemak voelen, waar goed en prettig gewerkt en geleerd kan worden. Toch verloopt het interactieproces (soms letterlijk) niet altijd zonder slag of stoot en hebben we te maken met grensoverschrijdend gedrag. Om in dergelijke situaties planmatig, verstandig, eenduidig en consequent te kunnen handelen, is een houvast belangrijk. Om die reden is dit handelingsprotocol opgesteld.

Voorafgaand aan een protocol van stappen die bij grensoverschrijdend gedrag worden uitgevoerd, is er een fase van preventie en voorkoming van grensoverschrijdend gedrag. Dat vraagt aandacht voor voorlichting, bewustwording en gedragsbeïnvloeding bij de leerlingen en signalering van de zijde van de leerkrachten.

In de preventieve, niet-sanctionerende fase, zal getracht worden de leerling door middel van gesprekken in beweging te krijgen om zijn/haar gedrag zodanig te veranderen dat er geen sprake meer is van grensoverschrijdend gedrag (of gedrag wat daar tegenaan ligt). Daarbij zal aandacht worden geschonken aan de (begeleiding bij) eventuele individuele problemen van de leerling die mogelijk verband houden met het ongewenste gedrag.

Het protocol geeft tevens aan welke stappen kunnen worden gezet bij het afhandelen van grensoverschrijdend gedrag. Het protocol is opgesteld met betrekking tot de volgende gedragingen:

1. Fysieke agressie en intimidatie;
2. Verbale agressie en intimidatie, ernstige belediging en discriminatie;
3. Drugsbezit, -handel en gebruik / alcoholgebruik en – bezit;
4. Vernieling;
5. Wapenbezit;
6. Diefstal;
7. Vuurwerkbezit en –handel;
8. Seksuele intimidatie;
9. Ongewenst bezoek in en rond de school;
10. Incident school- en pauzeroute;
11. Procedure schoolverzuim;
12. Radicalisering.

Per onderwerp wordt eerst een algemene en een juridische definitie gegeven, gevolgd door een toelichting. Daarna wordt vermeld welke maatregelen de school kan nemen, wat de politie en het Openbaar Ministerie kan doen en welke hulpmogelijkheden er zijn. Het betreft hier slechts algemene uitgangspunten waarvan in bijzondere gevallen kan worden afgeweken. Partijen handelen conform de voor hen geldende wettelijke bepalingen en richtlijnen.

Stappenplan school

Afhankelijk van de situatie wordt door de school een keus gemaakt welke stap wordt gezet. Een situatie kan namelijk dermate ernstig zijn dat de school direct overgaat tot de sanctionerende ronde en/of het inschakelen van de politie door middel van de vaste contactpersoon bij de politie, waarna gehandeld zal worden volgende de geldende prioritering van de politie.

De stappen zijn:

1. Inschatting van de situatie;
2. Gesprek met leerling en medewerker van de school;
3. Herstelbemiddeling / leerlingbemiddeling;
4. Gesprek met ouders/verzorgers;
5. Bespreking in het Zorg Advies Team / preventieteam;
6. Doorverwijzing naar een hulpverleningsinstantie;
7. Inschakeling politie;
8. Bedenktijd;
9. Toetsen andere oplossingen;
10. Schorsing;
11. Doorverwijzing;
12. Verwijdering.

1. Inschatting van de situatie

Bij ieder incident worden er eerst gesprekken gevoerd met het slachtoffer of de benadeelde en de vermeende dader. De situatie wordt ingeschat aan de hand van de volgende vragen:

- Wat is er gebeurd; wie is er bij betrokken; wanneer is het gebeurd?
 - Is dit gedrag of vergelijkbaar gedrag bij deze leerling vaker voorgekomen?
 - Wat is de ernst van het grensoverschrijdend gedrag?
 - Handelt het om leerlingen van de eigen school of dienen andere scholen ingeschakeld te worden?
 - Handelt de school de situatie zelfstandig af?
 - Is er sprake van wetovertredend gedrag; zo ja dan dient de politie in kennis gesteld te worden;
 - Dient de politiefunctionaris op de hoogte te worden gesteld of om advies te worden gevraagd?
 - Moet er worden overgegaan tot consultatie van andere hulpverlenende instellingen?
- Afhankelijk van de uitkomsten van deze stap wordt overgegaan op stap 2 of naar een volgende stap.

2. Gesprek met leerling en medewerker van school.

In de preventieve, ofwel ongesanctioneerde, ronde zal getracht worden de leerling door middel van gesprekken te bewegen om zijn/haar gedrag te verbeteren. Daarbij zal aandacht worden geschonken aan eventuele individuele problemen van de leerling die mogelijk verband houden met zijn/haar ongewenst gedrag.

3. Herstelbemiddeling/leerlingbemiddeling

Het gaat hierbij om gesprekken waar slachtoffer en dader aan tafel zitten, samen met een bemiddelaar. Het doel van herstelbemiddeling/leerlingbemiddeling is:

- a) Het voorkomen van spanningen en eventuele escalaties;
- b) Het opheffen van mogelijke frustraties;
- c) De anonimiteit van dader en slachtoffer opheffen;
- d) De angst bij het slachtoffer voor de dader verkleinen;
- e) De dader confronteren met de emoties van het slachtoffer;
- f) De dader zijn kant van het verhaal laten vertellen aan het slachtoffer, waardoor meer zicht op de daad ontstaat vanuit het perspectief van het slachtoffer.

Het is bedoeld voor jongeren van 9 tot 18 jaar die niet strafrechtelijk worden vervolgd. Voorwaarde is dat de dader zijn aandeel erkent, dat de dader zijn verantwoordelijkheid neemt voor zijn gedrag en dat de dader in staat is het slachtoffer iets te vertellen over zijn schuldgevoelens. Voorwaarden voor het slachtoffer zijn, dat hij geen (hevige) wraakgevoelens koestert en dat hij in staat is te luisteren naar de dader.

4. Gesprek met ouders/verzorgers

De school behoudt zich het recht voor om ouders/verzorgers van leerlingen in te lichten over het gedrag van de leerling. In alle gevallen waarvan schriftelijk verslag wordt gemaakt, worden de ouders in ieder geval geïnformeerd. De ouder/verzorger is daarmee op de hoogte van de stappen die de school zet ten aanzien van het gedrag van de leerling. Bij herhaling van het gedrag zal een gesprek plaatsvinden tussen school, leerling en ouders/verzorgers.

5. Bespreking in het Zorg Advies Team / Expertiseteam

Zo nodig zal het grensoverschrijdend gedrag worden besproken in het Zorg Advies Team/expertiseteam en een schriftelijk verslag wordt bijgehouden. Dit geldt tevens voor de meldingen van slachtoffers. Eventueel wordt de politiefunctionaris op de hoogte gesteld of om advies gevraagd. (indien uit het protocol blijkt dat het om een gedraging gaat waarbij de wet wordt overtreden, wordt de politie in kennis gesteld).

6. Doorverwijzing naar een hulpverleningsinstantie

De hulp, die scholen aan hun leerlingen kunnen aanbieden, staat beschreven in het zorgplan van iedere school. Tevens staat daarin beschreven op welke wijze hulp verkregen kan worden. Derhalve kunnen ouders en leerlingen zelf op school vragen hoe ze het beste kunnen handelen.

7. Inschakeling politie

Indien er sprake is van een door de onderwijsinstelling verboden gedraging waarbij tevens de wet wordt overtreden, worden de ouders geïnformeerd en wordt vervolgens de politie ingeschakeld. Het inschakelen van de politie geschiedt door de schoolleiding (of namens de schoolleiding).

8. Bedenktijd

In deze fase kan de leerling gedurende een bepaalde tijd de toegang tot de lessen worden ontzegd (separeren uit de groep). De leerling blijft echter wel op school en werkt individueel aan schoolwerk. Deze tijd kan door de school worden benut om zich te kunnen beraden over eventuele vervolgstappen. De ouders/verzorgers worden terstond telefonisch en schriftelijk op de hoogte gesteld van deze maatregel. Op de maatregel is een uitzondering: de leerling mag wel deelnemen aan toetsen, schoolonderzoeken en examens.

9. Eventuele andere oplossingen

Gedacht wordt hier aan de permanente commissie leerlingzorg, Op de Rails, Traject en Rebound.

10. Schorsing

In deze fase wordt de leerling formeel voor de duur van één tot maximaal vijf dagen geschorst. Hiervan wordt melding gemaakt in het leerlingvolgsysteem. De onderwijsinstelling meldt de schorsing (inclusief verantwoording en voorgeschiedenis) schriftelijk aan:

- De onderwijsinspectie (indien de schorsing langer is dan één dag);
- De leerplichtambtenaar;
- De ouders/verzorgers en de leerling worden schriftelijk en mondeling op de hoogte gebracht, zij worden tevens uitgenodigd voor een gesprek;
- Afhankelijk van het voorval en het gedrag van de betreffende leerling wordt in verband met risico op schooluitval het zorgteam op de hoogte gebracht.

Na schorsing van de verdachte en na afwezigheid van het slachtoffer / benadeelde, wordt terugkeer begeleid door de contactpersonen van de school en betrokkenen (bijvoorbeeld ouders, politie, Slachtofferhulp). Binnen de school en in de klas zal hiervoor tijd moeten worden genomen.

11. Doorverwijzing

Na de terugkeer kan blijken dat het gebeurde een dermate grote impact heeft gehad op de leerling zelf, de medeleerlingen of het schooldomein dat in overleg met de ouders en begeleiders geadviseerd kan worden een leerling op de middellange termijn over te plaatsen naar een andere school.

De aangesloten scholen bieden deze leerling de mogelijkheid een nieuwe start te maken. De ontvangende school neemt de leerling eerst op basis van detachering. De leerling blijft nog maximaal één jaar ingeschreven bij de oude school. Hierna wordt de leerling pas officieel overgeschreven. Wanneer de leerling door de nieuwe school moeilijk is te handhaven, mag de leerling worden teruggestuurd naar de oude school.

12. Verwijdering

Dit is de laatste stap in het sanctiemodel. De leerling wordt niet meer toegelaten tot de onderwijsinstelling. Het bevoegd gezag/schoolbestuur neemt het besluit of er wordt overgegaan tot definitieve verwijdering.

1. Fysieke agressie

Algemene definitie

Onder fysieke agressie wordt verstaan het uitoefenen van enig feitelijk geweld op het lichaam van de ander. Juridisch gezien vindt dit zijn weerslag in diverse kwalificaties, afhankelijk van de feitelijke omstandigheden.

Juridische definities:

- Eenvoudige mishandeling (artikel 300 van het Wetboek van Strafrecht)

Opzettelijk pijn of letsel veroorzaken (onder opzet valt ook het op de koop toe nemen van de mogelijkheid van het intreden van een bepaald gevolg). Aan mishandeling wordt opzettelijke benadeling van de gezondheid gelijkgesteld (bijvoorbeeld opzettelijk bedorven etenswaren verstrekken);

- Zware mishandeling (artikel 302 Wetboek van Strafrecht)

Het opzettelijk, al dan niet met voorbedachten rade, toebrengen van zwaar lichamelijk letsel. De opzet is gericht op het toebrengen van zwaar letsel (bijvoorbeeld botbreuken).

- Openlijke geweldpleging (artikel 141 Wetboek van Strafrecht)

Er wordt geweld gepleegd door meer mensen tezamen tegen personen of goederen. Er moeten minimaal twee daders zijn die gezamenlijk (in vereniging) het geweld uitoefenen. Bovendien moet het geweld openlijk plaatsvinden, op een voor het publiek toegankelijke plaats (bijvoorbeeld op de openbare weg).

Toelichting

Fysiek geweld dient veelal om een ander naar zijn hand te zetten en daarmee zijn eigen positie te versterken binnen een groep. Het kan een inleiding zijn voor intimidatie (zie ook verbale agressie). Afgezien van fysieke gevolgen (pijn/letsel) en aantasting van de persoonlijke vrijheden komt een slachtoffer vrijwel zeker onder zware psychische druk te staan.

Fysiek geweld kan deel uitmaken van pesten. Pesten is het langdurig uitoefenen van geestelijk of lichamelijk geweld door een of meerdere leerlingen tegen een medeleerling. Pesten kan verbaal of fysiek zijn, maar kan ook betekenen dat iemand wordt genegeerd of buitengesloten. Pesten is een fenomeen dat door de school duidelijk moet worden onderkend en herkend. De gevolgen voor het slachtoffer kunnen desastreus zijn, nu en op latere leeftijd.

Slachtoffers van geweld zijn vaak bang om melding te doen van dit geweld. Angst voor represailles houdt hen tegen. Het kan zelfs resulteren in uitval in het onderwijs. Voor de strafrechtelijke aangifte is meestal een aangifte nodig. Een duidelijke stellingname van school is hierbij essentieel. Het slachtoffer moet zich gesteund en gesterkt voelen door de schoolleiding die een duidelijk en krachtig signaal af zal moeten geven in de richting van de dader (repressief) en omgeving (preventief). Ondersteuning bij het doen van aangifte is wenselijk, evenals het bewegen van getuigen tot het afleggen van een verklaring.

Maatregelen school:

Inschatten van de situatie en daarmee de keuze bepalen wel of niet de politie in te schakelen. Indien het uitgeoefende geweld in geval van eenvoudige mishandeling uit het uitoefenen van een geringe lichamelijke kracht bestaat (bijvoorbeeld klap met vlakke hand op de rug) kan de school zelf op deze gedraging reageren. Is er sprake van meer dan geringe lichamelijke kracht van enige betekenis (bijvoorbeeld het trappen van het slachtoffer, stempen tegen het hoofd) of is er sprake van letsel of structureel agressief gedrag, dan zal de politie worden gewaarschuwd.

Indien er sprake is van een situatie die de school zelf afhandelt:

- Toepassen maatregel(en);
- Politie op de hoogte stellen in de vorm van een melding.

Indien er sprake is van een aangifte (of bij kennisname van school van een strafbaar feit):

- Ouders van minderjarige dader(s) en slachtoffer(s) informeren;
- De politie in kennis stellen;
- Alle relevante informatie met betrekking tot feiten en personen doorgeven aan de politie;
- Het slachtoffer ondersteunen bij het doen van aangifte.

Maatregelen politie

- De zaak in onderzoek nemen in overleg met het Openbaar Ministerie;
- Tegen de verdachte kan proces-verbaal worden opgemaakt (ook kan een Halt-verwijzing plaats vinden);
- Ouders van dader(s) en slachtoffer(s) informeren.

Maatregelen Openbaar Ministerie

Het OM beoordeelt het ingezonden proces-verbaal en besluit over de verdere afdoening ervan. Het proces-verbaal kan worden afgedaan met een aanbod tot een transactie via de Officier van Justitie. Dit kan in de vorm van een werkstraf, een leerstraf, begeleiding, een geldboete of een vergoeding van de schade aan de benadeelde, of een combinatie hiervan. De Raad voor de Kinderbescherming adviseert het OM over de invulling van de straf.

Bij recidive of een ernstige vorm van agressie kan het proces-verbaal door het OM worden voorgelegd aan de Kinderrechter. De Raad voor de Kinderbescherming adviseert het OM en de rechter over de invulling van de straf. Ook kan het OM, in het kader van haar discretionaire bevoegdheid een HALT verwijzing laten volgen.

De aangever/benadeelde kan indien hij/zij dit wenst over het verloop van de zaak worden geïnformeerd.

Hulpmaatregelen:

Hulp kan geboden worden door:

- De huisarts
- Centrum voor Jeugd en Gezin
- Slachtofferhulp Nederland
- GGD
- Politie

2. Verbale agressie

Algemene definitie

Onder verbale agressie wordt verstaan het verbaal of schriftelijk bedreigen, discrimineren, intimideren, ernstig beledigen of uitschelden van een persoon. Juridisch gezien is dit vervat in meerdere kwalificaties.

Juridische definitie

Bedreiging (artikel 285 Wetboek van Strafrecht)

Bedreigingen uiten met openlijk geweld tegen personen of goederen, een misdrijf waardoor de algemene veiligheid van personen in gevaar wordt gebracht, verkrachting, feitelijke aanranding van de

eerbaarheid, enig misdrijf tegen het leven gericht, gijzeling, mishandeling en brandstichting, zijn strafbare bedreigingen.

Intimidatie (artikel 284 Wetboek van Strafrecht)

Een ander door geweld of enige andere feitelijkheid of door bedreiging met geweld of enige andere feitelijkheid, gericht tegen die ander of tegen derden, wederrechtelijk dwingen iets te doen, niet te doen of te dulden, en

Een ander door bedreiging met smaad of smaadschrift dwingen iets te doen, niet te doen of te dulden.

Smaad en laster (artikel 261 Wetboek van Strafrecht)

Opzettelijk iemands eer of goede naam aanranden door tenlastelegging van een bepaald feit met het kennelijke doel om daaraan ruchtbaarheid te geven, ook schriftelijk (smaadschrift) indien verspreid of openlijk tentoongesteld.

Eenvoudige belediging (artikel 266 Wetboek van Strafrecht)

Elke opzettelijke belediging die niet het karakter van smaad of smaadschrift draagt, hetzij in het openbaar mondeling, bij geschrift of afbeelding aangedaan, hetzij in zijn tegenwoordigheid mondeling of door feitelijkheden, hetzij door een toegezonden of aangeboden geschrift of afbeelding aangedaan.

Discriminatie (artikel 137c tot en met 137f Wetboek van Strafrecht)

Het zich opzettelijk beledigend uitlaten over een groep mensen wegens hun ras, godsdienst, seksuele geaardheid of hun lichamelijke, psychische of verstandelijke handicap, in het openbaar mondeling, schriftelijk of door middel van een afbeelding.

Cyberpesten en sexting

Het komt steeds vaker voor dat het pesten online gebeurt. Voorbeeld van cyberpesten is als iemand valse berichten plaatst op sites zoals facebook, twitter, Whatsapp etc. Ook het plaatsen van vervelende foto's of bedreigingen zijn vormen van pesten. De meest voorkomende vorm van cyberpesten onder jongeren is laster. Dan gaat het om kwetsende teksten op internetfora, of social media, of het verspreiden van foto's of filmpjes (<http://www.pesten.nl/cyberpesten/>) Op dit moment is er geen wetsartikel dat cyberpesten expliciet strafbaar stelt. Daarom wordt er gebruik gemaakt van bestaande artikelen uit het Wetboek van Strafrecht, bijvoorbeeld:

- Belediging/ Smaad/ Smaadschrift: Artikel 261
- Bedreiging: Artikel 285
- Stalking: Artikel 285b
- Grooming: Artikel 248e
- Hacking van een account: Artikel 138a
- Vernieling van computergegevens: Artikel 350a
- Ontucht: Artikel 248a
- Schennis der Eerbaarheid: Artikel 239
- Portretrecht: Artikel 12

Sexting is het versturen van seksueel getinte foto's en filmpjes via sociale media. Sexting is strafbaar volgens de letter van de wet. Het bezitten of verspreiden van seksueel beeldmateriaal van minderjarigen wordt aangemerkt als kinderporno (Sr artikel 240b). Hoewel jongeren, die aan sexting doen, niet per definitie voor het bezitten of verspreiden van kinderporno worden vervolgd (richtlijn OM mei 2013) blijft het ongevaagd verspreiden van naaktfoto's van anderen onverminderd strafbaar. (www.schoolveiligheid.nl)

Toelichting

Wanneer verbaal geweld niet gepaard gaat met enige feitelijkheid en dus moeilijk aantoonbaar of bewijsbaar is, en er geen sprake is van een structureel karakter, treft de school zelf maatregelen.

Aandachtspunt is, dat verbale agressie vaak moeilijk bewijsbaar is. Anderen, die het gehoord hebben, kunnen in dit geval een getuigenverklaring afleggen. De politiecontactpersoon kan voor advies worden benaderd.

Gaat het verbaal geweld wel gepaard met enige feitelijkheid die de bedreiging of de intimidatie kracht bijzet, dan zal ook de politie moeten worden gewaarschuwd. Dit geldt ook als er sprake is van herhaling of structureel karakter.

Ook hiervoor geldt dat deze vorm van agressie vaak dient om een ander naar zijn hand te zetten of zijn wil op te leggen en daarmee zijn positie te versterken binnen een groep. Afgezien van de aantasting van de persoonlijke vrijheden van een slachtoffer komt deze vrijwel zeker onder zware psychische druk te staan. Deze vorm van agressie kan dan ook nooit worden getolereerd.

Maatregelen school

Ten aanzien van pesten heeft de school een preventieve aanpak, voornamelijk gericht op leerlingen. De curatieve aanpak is een meersporen-aanpak waarin er met alle betrokkenen (slachtoffer, pester, medeleerlingen, ouders en docenten) gesproken wordt over hun bijdrage bij het voorkomen en bestrijden van pesterijen. Probleemoplossende gesprekken worden in principe gevoerd door de mentor. Vaak zal de aanpak ook besproken worden met het team en de teamcoördinator. Indien deze gesprekken uiteindelijk niets opleveren komen maatregelen in beeld.

Wanneer het om een strafrechtelijke aanpak gaat, zijn leerling, ouders en/of school van mening dat de situatie van dien aard dat inschakeling van de politie (op basis van feitelijkheid) kan bijdragen aan het welbevinden van het slachtoffer en/of het doen stoppen van de pesterijen c.q. verbale agressie.

Primair, indien er sprake is van een situatie die de school zelf afhandelt:

- Toepassen maatregelen;
- eventueel de politie op de hoogte stellen of om advies te vragen.

Secundair, indien er sprake is van een in de toelichting genoemde situatie:

- Ouders van minderjarige dader(s) en slachtoffer(s) informeren;
- De politie in kennis stellen wanneer er sprake is van feiten die in de toelichting zijn omschreven en die overeenkomen met de juridische definitie. Alle relevante informatie in verband met feiten en personen doorgeven aan de politie;
- Het slachtoffer wordt ondersteund bij het doen van aangifte.

Maatregelen politie

- De zaak in onderzoek nemen in overleg met het Openbaar Ministerie;
- Proces-verbaal opmaken;
- Ouders van dader(s) en slachtoffer(s) informeren.

Maatregelen Openbaar Ministerie

Het OM beoordeelt het ingezonden proces-verbaal en besluit over de verdere afdoening ervan. Het proces-verbaal kan worden afgedaan met een aanbod tot een transactie via de Officier van Justitie. Dit kan in de vorm van een werkstraf, een leerstraf, begeleiding, een geldboete of een vergoeding van de schade aan de benadeelde, of een combinatie hiervan. De Raad voor de Kinderbescherming adviseert het OM over de invulling van de straf.

Bij recidive of een ernstige vorm van agressie kan het proces-verbaal door het OM worden voorgelegd aan de Kinderrechter. De Raad voor de Kinderbescherming adviseert het OM en de rechter over de invulling van de straf.

De aangever/benadeelde kan indien hij/zij dit wenst over het verloop van de zaak worden geïnformeerd.

Hulpmaatregelen:

Hulp kan geboden worden door:

- De huisarts
- Centrum voor Jeugd en Gezin
- Slachtofferhulp Nederland
- GGD
- Politie

3. Drugs en alcohol

Algemene regelsAlcoholgebruik

Het voorhanden hebben, gebruiken of verhandelen van alcoholhoudende dranken is op school niet toegestaan. Dit houdt uiteraard ook in, dat men niet onder invloed van alcohol op school kan verschijnen.

Gebruik van cannabis (hasj of marihuana) en alle andere verslavende en/of stimulerende middelen (middelen worden vermeld op de lijsten I en II van de Opiumwet)

Het is op school niet toegestaan bovengenoemde middelen in bezit te hebben, te gebruiken of te verhandelen (dealen). Het op school verschijnen onder invloed van het gebruik van deze middelen is niet toegestaan.

Te nemen sancties zijn afhankelijk van de stappen en maatregelen zoals beschreven in paragraaf 3.2 van dit handelingsprotocol.

Juridische definitie

- Het gebruik van hard- en softdrugs, zoals heroïne, cocaïne, cannabis, XTC en pado's en gedragingen met betrekking tot deze drugs zijn verboden op basis van de Opiumwet en deels ook de Warenwet;
- Het handelen in hard- en softdrugs is eveneens verboden op basis van de Opiumwet;
- Voor het gebruik en bezit van alcohol geldt de Drank- en Horecawet, waarin tevens is aangegeven dat de verkoop van alcohol aan jongeren beneden de 18 jaar is verboden;
- Het roken van tabak in openbare gebouwen, zoals scholen, is verboden bij de Tabakswet, met uitzondering van daarvoor specifiek aangewezen ruimten;
- Voor productie en/of handel in geneesmiddelen die als drugs worden gebruikt, is de Geneesmiddelenwet van toepassing.

Toelichting

Wanneer door signalen of uit een gesprek blijkt dat een leerling onder invloed is, dan zal de school hierop moeten reageren. De leerling die onder invloed van alcohol of drugs de lessen volgt, zal uit de les verwijderd moeten worden. Goede of slechte schoolprestaties zijn hierbij niet doorslaggevend. Enerzijds tast drugs- en alcoholgebruik en/of –bezit het leefklimaat binnen een school aan en anderzijds is het een directe bedreiging voor de onderwijsdoelstellingen. Het onderscheid tussen het voorhanden hebben van drugs voor eigen gebruik dan wel het voorhanden hebben van drugs bestemd voor de handel, is moeilijk te trekken. Vandaar de volgende grenslijn: Indien jongeren drugs voorhanden hebben en/of dit aan anderen uitdelen, al dan niet met winstbejag, wordt de politie ingeschakeld. Enerzijds om de drempel om drugs te gebruiken hoog te houden en anderzijds om een duidelijk en goed te hanteren beleid te voeren. Minderjarigen mogen ook niet in het bezit zijn van softdrugs voor eigen gebruik. Immers coffeshops mogen uitsluitend aan meerderjarigen

verkopen. Bij middelengebruik dan wel handel moet de grens op NUL gesteld worden, inhoudende dat drugs in het geheel niet worden getolereerd.

De school verbiedt het om alcohol, drugs of medicijnen die niet aantoonbaar door een arts zijn voorgeschreven, binnen de schoolgebouwen of het terrein van de school te brengen. Ingeval de school kennis heeft dan wel een redelijk vermoeden heeft, dat een persoon drugs/medicijnen binnen een schoolgebouw of schoolterrein heeft gebracht of voorhanden heeft of op andere wijze onder zich heeft, wordt deze persoon bewogen tot afgifte van deze goederen. De school geeft hiervoor geen schadevergoeding en is niet aansprakelijk voor schade, in welke zin dan ook, welke voortvloeit uit deze maatregel.

De school verbindt deze regel en maatregel als voorwaarde tot toelating tot schoolgebouw of schoolterrein. Dit wordt vooraf in het schoolreglement kenbaar gemaakt. Hiermee wordt intern rechtmatigheid van het handelen verkregen. Ingeleverde drugs en medicijnen worden ter vernietiging overgedragen aan de politie.

Maatregelen school

Inschatten van de situatie en daarmee keuze bepalen wel of niet politie in te schakelen (zie toelichting).

Primair:

- Drugs afgeven aan de politie;
- Eventueel politie op de hoogte stellen of om advies vragen (met name wanneer jongeren drugs op school uitdelen, al dan niet met winstbejag);
- Bepalen welke instantie te betrekken bij hulpverlening, verwijzing en preventieactiviteiten.

Secundair, indien er sprake is van een in de toelichting genoemde situatie:

- Ouders van minderjarige dader(s) en slachtoffer(s) informeren;
- De politie in kennis stellen wanneer sprake is van feiten die in de toelichting zijn omschreven en die overeenkomen met de juridische definitie;
- Alle relevante informatie in verband met feiten en personen doorgeven aan de politie.

Maatregelen politie

- Indien door de school wordt aangegeven dat contact wenselijk is, bijvoorbeeld ten behoeve van informatie over verkooppunten, wordt met de politie contact gelegd;
- De politie kan de verdachte naar Halt doorverwijzen;
- Indien wordt gehandeld in strijd met de Opiumwet wordt tegen de persoon proces-verbaal opgemaakt;
- Informeren ouders verdachte.

Maatregelen OM

Het OM beoordeelt het ingezonden proces-verbaal en besluit over de verdere afdoening ervan. Het proces-verbaal kan worden afgedaan met een aanbod tot een transactie via de Officier van Justitie. Dit kan in de vorm van een werkstraf, een leerstraf, begeleiding, een geldboete of een vergoeding van de schade aan de benadeelde, of een combinatie hiervan. De Raad voor de Kinderbescherming adviseert het OM over de invulling van de straf.

Bij recidive of een ernstige drugsdelicten kan het proces-verbaal door het OM worden voorgelegd aan de Kinderrechter. De Raad voor de Kinderbescherming adviseert het OM en de rechter over de invulling van de straf.

De aangever/benadeelde kan indien hij/zij dit wenst over het verloop van de zaak worden geïnformeerd.

Hulpmaatregelen:

Hulp kan geboden worden door:

- De huisarts
- Vincent van Gogh Verslavingszorg
- Centrum voor Jeugd en Gezin
- Slachtofferhulp Nederland
- GGD
- Politie

4. Vernieling

Algemene definitie

Wat onder vernieling moet worden verstaan, valt samen met de juridische definitie.

Juridische definitie

Vernieling (artikel 350 Wetboek van Strafrecht)

Het opzettelijk en wederrechtelijk vernielen, beschadigen, onbruikbaar maken of wegmaken van een goed dat geheel of ten dele aan een ander toebehoort. De dader moet dus het opzet hebben gehad om de genoemde vernieling te plegen en daarbij moet hij wederrechtelijk, dus zonder toestemming/instemming van de eigenaar, doen. Ook graffiti valt onder de werking van deze definitie.

Openlijke geweldpleging (artikel 141 Wetboek van Strafrecht)

Het openlijk en met verenigde krachten geweld plegen tegen personen en goederen. Er moeten minimaal twee daders zijn die gezamenlijk (verenigd) het geweld uitoefenen. Bovendien moet het geweld openlijk, onverholen en niet heimelijk zijn, dus plaatsvinden op een plaats waar publiek aanwezig is dan wel doorgaans aanwezig is.

Baldadigheid (artikel 427 Wetboek van Strafrecht)

Hij die op of aan de openbare weg of op enige voor het publiek toegankelijke plaats tegen personen of goederen enige baldadigheid pleegt waardoor gevaar of nadeel kan worden teweeggebracht, wordt, als schuldig aan straatschenderij, gestraft met een boete van de eerste categorie.

Toelichting

Vernieling is het stukmaken van iets, een uiting van disrespect voor andermans eigendommen. Vaak komt het voort uit een algemeen deel van onvrede met zijn eigen positie (afgunst, boosheid, verveling), hetgeen zich dan uit in het vernielen. Zeker als de vernieling zich richt op een specifiek (bewust gekozen) slachtoffer zal aandacht aan de achtergronden van de vernieling moeten worden besteed om herhaling of verergering van maatregelen tegen het slachtoffer te voorkomen.

Van baldadigheid of straatschenderij is sprake wanneer de vernieling niet gericht plaatsvindt, maar meer als ongewild gevolg van een actie. Voorbeelden hiervan zijn onder andere schade door sneeuwballen gooien of het omtrappen van vuilcontainers.

Wanneer sprake is van eenvoudige vernieling, met niet meer dan geringe schade, waarbij schadevergoeding of schadeherstel kan worden bereikt, treedt de school op als bemiddelaar met betrekking tot de schaderegeling. Het doel hierbij is dat de partijen (gedupeerde(n) en dader(s)) de zaak onderling regelen. De school heeft daarin geen taak om de schade te regelen. Wel treft de school maatregelen tegen het ongewenste gedrag.

Indien het gaat om een vernieling van meer dan geringe omvang of schade, er sprake is van herhaling of groepsdelict of als schadevergoeding / schadeherstel niet kan worden bereikt, zal ook de politie in kennis worden gesteld.

Maatregelen school

Inschatten van de situatie en daarmee keuze bepalen wel of niet politie in te schakelen (zie toelichting).

Primair: indien er sprake is van een situatie die de school zelf afhandelt:

- Toepassen maatregelen;
- Bemiddeling in schadevergoeding of schadeherstel door de dader;
- Eventueel politie op de hoogte stellen of om advies vragen.

Secundair (indien er bijvoorbeeld sprake is van vernieling met meer dan geringe schade, vernieling door een groep leerlingen, dan wel getoonde onwilligheid met betrekking tot schadeherstel/schadevergoeding):

- Ouders van minderjarige dader(s) en slachtoffer(s) informeren;
- De politie in kennis stellen wanneer sprake is van feiten die in de toelichting zijn omschreven en die overeenkomen met de juridische definitie;
- Bemiddelen in schadevergoeding door ouders/verzorgers dader;
- Alle relevante informatie in verband met feiten en personen doorgeven aan de politie;
- Het slachtoffer ondersteunen en stimuleren bij het doen van aangifte.

Maatregelen politie

- Tegen de verdachte kan proces-verbaal worden opgemaakt;
- Indien aan de criteria wordt voldaan, kan de verdachte naar HALT worden verwezen, afhankelijk van de waarde van de schade;
- Ouders dader(s) en slachtoffer(s) informeren;
- Er vindt bemiddeling tussen (ouders) dader(s) en slachtoffer(s) plaats, zodat benadeelde schadeloos wordt gesteld.

Maatregelen OM

Het proces-verbaal kan middels een verwijzing naar Halt worden afgedaan.

Bij recidive of een ernstige vorm van vernieling kan het proces-verbaal worden afgedaan met een aanbod tot een transactie via de Officier van Justitie. Dit kan in de vorm van een werkstraf, een leerstraf, begeleiding, een geldboete of een vergoeding van de schade aan de benadeelde, of een combinatie hiervan. De Raad voor de Kinderbescherming adviseert het OM over de invulling van de straf.

Bij veelvuldige recidive kan het proces-verbaal door het OM worden voorgelegd aan de Kinderrechter. De Raad voor de Kinderbescherming adviseert het OM en de rechter over de invulling van de straf.

De aangever/benadeelde kan indien hij/zij dit wenst over het verloop van de zaak worden geïnformeerd.

Hulpmaatregelen:

Hulp kan geboden worden door:

- Centrum voor Jeugd en Gezin
- Slachtofferhulp Nederland
- GGD
- Politie

5. Wapenbezit

Algemene definitie

Het voorhanden hebben wapens, of van voorwerpen die het karakter dragen van een wapen of die als wapen (kunnen) worden aangewend en waarvan het voorhanden hebben in verband met het volgen van onderwijs niet noodzakelijk is.

Juridische definitie

De bij wet verboden wapens en de gedragingen die met deze wapens verboden zijn, zijn omschreven in de wet Wapens en munitie. Hier is geen korte juridische definitie voor te geven.

Toelichting

Veel onder jeugdigen circulerende wapens vallen niet onder de werking van de Wet Wapens en munitie, omdat ze qua afmeting of model net even iets anders zijn. Toch zijn veel van deze wapens daardoor niet minder gevaarlijk en daarmee onwenselijk. Immers een stiletto waarvan het lemmet breder is dan 14 millimeter is net zo gevaarlijk als een (wettelijk verboden) stiletto met een lemmet dat minder dan 14 millimeter breed is. In het kader van het volgen van onderwijs is het bezit/voorhanden hebben van dergelijke wapens en voorwerpen niet alleen onnodig, maar tevens gevaarlijk en bedreigend voor het klimaat binnen een school.

De school verbiedt het dan ook om voorwerpen die het karakter van een wapen dragen (stiletto's, vlindermessen, valmessen en dergelijke) alsmede voorwerpen die als wapen kunnen worden gehanteerd (zoals een schroevendraaier) in bezit te hebben of als wapen te hanteren.

Wanneer de school kennis heeft, dan wel een redelijk vermoeden heeft dat een persoon een dergelijk wapen bezit of ziet dat een voorwerp als wapen wordt gehanteerd binnen het schoolgebouw of schoolterrein, zal de bezitter van het voorwerp worden bewogen tot afgifte. Vervolgens worden de wapens ter vernietiging aan de politie overgedragen. De school geeft hiervoor geen schadevergoeding en is niet aansprakelijk voor schade in welke zin dan ook, welke voortvloeit uit deze maatregel.

De school verbindt deze regel en maatregel als voorwaarde tot toelating tot het schoolgebouw of schoolterrein. Dit wordt vooraf in het schoolreglement bekend gemaakt. Hiermee wordt rechtmatigheid van handelen verkregen. Afgegeven wapens en bedoelde voorwerpen worden ter vernietiging overgedragen aan de politie.

Indien het om wapens en gedragingen gaat die vallen onder de werking van de Wet Wapens en munitie is politieel optreden vereist. De politie wordt in kennis gesteld. De politie kan om advies worden gevraagd of het gaat om een wettelijk verboden wapen.

Maatregelen school

Inschatten van de situatie en daarmee keuze bepalen wel of niet politie in te schakelen (zie toelichting).

Primair, indien er sprake is van een situatie die de school zelf afhandelt:

- Toepassen maatregelen.
- Ingeleverde wapens en voorwerpen afgeven aan de politie.
- Eventueel politie op de hoogte stellen en/of om advies vragen.

Secundair, indien er sprake is van een in de toelichting genoemde situatie:

- Ouders van minderjarige dader(s) en slachtoffer(s) informeren;
- De politie in kennis stellen wanneer sprake is van feiten die in de toelichting zijn omschreven en die overeenkomen met de juridische definitie;

- Alle relevante informatie in verband met feiten en personen doorgeven aan de politie;

Maatregelen politie

- Tegen de verdachte kan proces-verbaal worden opgemaakt;
- De politie kan de verdachte naar Halt doorverwijzen;
- Ouders van verdachte en eventueel slachtoffer informeren.

Maatregelen OM

Het OM beoordeelt het ingezonden proces-verbaal en besluit over de verdere afdoening ervan. Het proces-verbaal kan worden afgedaan middels een aanbod transactie via de Officier van Justitie, dit kan in de vorm van een werkstraf, leerstraf, geldelijke transactie en begeleiding of een combinatie. De Raad voor de Kinderbescherming adviseert het OM over invulling van de straf; Bij recidive of ernstige feiten kan het proces-verbaal door het OM worden voorgelegd aan de Kinderrechter. De Raad voor de Kinderbescherming adviseert het OM en de rechter over de invulling van de straf.

Hulpmogelijkheden:

- Huisarts;
- Slachtofferhulp Nederland;
- Centrum voor Jeugd en Gezin;
- GGD;
- Politie.

6. Diefstal

Algemene definitie

Stelen, roven, wegnemen wat niet van jou is.

Juridische definitie

Eenvoudige diefstal (art. 310 WvS)

Enig goed, dat geheel of ten dele aan een ander toebehoort wegnemen met het oog merk het wederrechtelijk toe te eigenen. Het doel van het wegnemen moet de toe-eigening zijn; om er als heer en meester over te gaan beschikken. Als een goed wordt gestolen met de bedoeling om het te verkopen, blijft het diefstal. Immers, er wordt dan gehandeld alsof er als heer en meester over beschikt wordt.

Gekwalificeerde diefstal (art. 311 WvS)

- idem 310 Sr, bij gelegenheid van brand, ontploffing;
- idem 310 Sr, gepleegd door twee of meer verenigde personen;
- idem 310 Sr, indien de dader zich de toegang tot de plaats van het misdrijf heeft verschaft of het weg te nemen goed onder zijn bereik heeft gebracht door middel van braak, verbreking of inklimming, van valse sleutels, van een valse order of vals kostuum.

Diefstal met geweld (art. 312 WvS)

idem 310/311 Sr, indien voorafgegaan door, vergezeld van of gevolgd door geweld of bedreiging met geweld tegen personen, gepleegd met het oogmerk om de diefstal voor te bereiden of gemakkelijk te maken, of om bij betrapping op heterdaad de vlucht mogelijk te maken van zichzelf of andere deelnemers aan het misdrijf hetzij het bezit van het gestolen goed te verzekeren.

Afpersing (art. 317 WvS)

Met het doel zichzelf of een ander te bevoordelen, iemand door geweld of bedreiging met geweld dwingen tot het afgeven van enig goed dat geheel of ten dele aan diegene of een derde toebehoort. Afdreiging (art. 318 WvS) idem 317 Sr, met dien verstande dat het dreigmiddel geen geweld is maar smaad, smaadschrift of openbaring van een geheim.

Handel en heling (art. 416 en 417 bis WvS)

Opzet- dan wel schuldheiling: Het kopen, krijgen of voor handen hebben van gestolen of illegale goederen, bijv. het te koop aanbieden of kopen van bromfietsonderdelen, autoradio's, vuurwerk, kleding, cd's e.d. waarvan vermoed kan worden dat die goederen gestolen of illegaal te koop worden aangeboden.

Toelichting

Afhankelijk van de wens van de benadeelde en of deze aangifte wenst te doen (als er geen aangifte wordt gedaan door het slachtoffer heeft het OM geen bewijsbare zaak):

Ingeval van een incidentele kleine diefstal, waarbij geen kwalificaties als bedoeld in 311 / 312 / 317 / 318 Sr voorkomen en waarbij de schadevergoeding of teruggave van het gestolen goed kan worden bereikt, treft de school zelf maatregelen, mede afhankelijk van de wens van de benadeelde. Indien het gaat om herhaling of om een goed met meer dan geringe waarde of indien wordt voldaan aan een van de kwalificaties genoemd in de artikelen 311/312/317/318 Sr., dan wel als schadevergoeding of teruggave niet mogelijk is, dan zal de school naast de te nemen schoolmaatregelen ook de politie in kennis stellen.

Maatregelen school

Inschatten van de situatie en daarmee keuze bepalen wel of niet politie in te schakelen (zie toelichting).

Primair, indien er sprake is van een situatie die de school zelf afhandelt:

- Toepassen maatregelen;
- Bemiddeling in teruggave of schadevergoeding gestolen goed;

Secundair, indien er sprake is van een in de toelichting genoemde situatie:

- Ouders van minderjarige dader(s) en slachtoffer(s) informeren;
- De politie in kennis stellen wanneer sprake is van feiten die in de toelichting zijn omschreven en die overeenkomen met de juridische definitie;
- Alle relevante informatie in verband met feiten en personen doorgeven aan de politie.
- Het slachtoffer ondersteunen en stimuleren bij het doen van aangifte.

Maatregelen politie

- Tegen de verdachte kan proces-verbaal worden opgemaakt;
- Indien aan criteria voldaan wordt, verwijzen van de verdachte naar HALT;
- Bemiddeling bij teruggave of schadevergoeding gestolen goed;
- Ouders dader(s) en slachtoffer(s) informeren.

Maatregelen OM

Het OM beoordeelt het ingezonden proces-verbaal en besluit over de verdere afdoening ervan. Het proces-verbaal kan middels een verwijzing naar Halt worden afgedaan, afhankelijk van de waarde van het goed.

Bij recidive of een ernstige vorm van diefstal kan het proces-verbaal worden afgedaan middels een aanbod transactie via de Officier van Justitie, dit kan in de vorm van een werkstraf, leerstraf, geldelijke transactie, begeleiding en vergoeding van de schade aan de benadeelde (laatste alleen bij jongeren van 14 jaar en ouder) of een combinatie. De Raad voor de Kinderbescherming adviseert het OM over invulling van de straf;

Bij veelvuldige recidive kan het proces-verbaal door het OM worden voorgelegd aan de

Kinderrechter. De Raad voor de Kinderbescherming adviseert het OM en de rechter over de invulling van de straf;

De aangever kan indien hij/zij dit wenst over het verloop van de zaak worden geïnformeerd;

Hulpmogelijkheden

- Bureau Slachtofferhulp
- Centrum voor Jeugd en Gezin
- GGD
- Politie

7. Vuurwerkbezit en/of -handel

Algemene definitie

Het voorhanden hebben van en/of handelen in vuurwerk.

Juridische definitie

Het voorhanden hebben van en/of handelen in vuurwerk buiten de daartoe aangewezen periode, als ook het voorhanden hebben van of handelen in verboden vuurwerk ongeacht de periode.

Toelichting

Vuurwerk hoeft op zich niet gevaarlijk te zijn, mits het gaat om goedgekeurd vuurwerk en als het op voorgeschreven wijze wordt afgestoken. Bij het afsteken van vuurwerk in of nabij groepen mensen, zoals op schoolpleinen, is echter reëel gevaar voor (ernstig) letsel aanwezig. Zeker als het afsteken ervan een 'spel' of 'sport' wordt. Ontploffend vuurwerk veroorzaakt doorgaans onrust onder mensen hetgeen tot irritatie of agressie kan leiden. Daarnaast veroorzaakt ontploffend vuurwerk doorgaans een zodanige geluidsoverlast en hinder voor de lessen. De scholen verbiedt om deze redenen vuurwerk mee te nemen in de schoolgebouwen of op het terrein van de school.

Als de school weet of vermoedt, dat een persoon vuurwerk heeft meegenomen in het schoolgebouw of op het schoolterrein, wordt dit vuurwerk ingenomen. Als het om een substantiële hoeveelheid gaat, kan dit ter vernietiging aan de politie worden overgedragen. De school geeft hiervoor geen schadevergoeding en is niet aansprakelijk voor schade in welke zin dan ook, welke voortvloeit uit deze maatregel.

Het verbod om vuurwerk mee te nemen, voor handen te hebben of op andere manier onder zich te hebben in de schoolgebouwen of het terrein van de school, geldt als voorwaarde tot toelating tot schoolgebouw of schoolterrein. Dit wordt in het schoolreglement kenbaar gemaakt, zodat er rechtmatig tegen kan worden opgetreden.

Wanneer sprake is van illegaal (d.w.z. niet goedgekeurd) vuurwerk zal de school altijd de politie inschakelen. Hetzelfde geldt wanneer het gaat om (meer dan één stuk) legaal vuurwerk buiten de daartoe toegestane periode, of om handel in vuurwerk. De politie kan om advies worden gevraagd ten aanzien van de vraag of het gaat om een wetsovertreding, de ernst ervan en of aangifte wenselijk is.

Maatregelen school

Inschatten van de situatie en daarmee keuze bepalen wel of niet politie in te schakelen (zie toelichting).

Primair, indien er sprake is van een situatie die de school zelf afhandelt:

- Toepassen maatregelen;
- Ingeleverd vuurwerk, indien een substantiële hoeveelheid, afgeven aan de politie;
- Eventueel politie op de hoogte stellen en/of om advies vragen.

Secundair (indien er sprake is van illegaal vuurwerk (strijkers en dergelijke), bezit buiten de toegestane periode, van een meer dan geringe hoeveelheid (meer dan één stuk) legaal vuurwerk, handel in vuurwerk, afsteken van vuurwerk buiten de toegestane periode) kan de school:

- Ouders van minderjarige dader(s) en slachtoffer(s) informeren.
- De politie in kennis stellen wanneer sprake is van feiten die in de toelichting zijn omschreven en die overeenkomen met de juridische definitie.
- Alle relevante informatie in verband met feiten en personen doorgeven aan de politie.

Maatregelen politie

- Tegen de verdachte kan proces-verbaal worden opgemaakt.
- Indien aan criteria wordt voldaan wordt naar HALT verwezen.
- Ouders/verzorgers verdachte informeren.

Maatregelen OM

- Het proces-verbaal kan middels een verwijzing naar Halt worden afgedaan.
- Bij recidive of een grote schaal van in bezit hebben of handel kan het proces-verbaal worden afgedaan middels een aanbod transactie via de Officier van Justitie, dit kan in de vorm van een werkstraf, leerstraf, geldelijke transactie, begeleiding en vergoeding van de schade aan de benadeelde (laatste alleen bij jongeren van 14 jaar en ouder) of een combinatie. De Raad voor de Kinderbescherming adviseert het OM over invulling van de straf.
- Bij veelvuldige recidive kan het proces-verbaal door het OM worden voorgelegd aan de Kinderrechter. De Raad voor de Kinderbescherming adviseert het OM en de rechter over de invulling van de straf.

Hulpmogelijkheden

- Bureau Slachtofferhulp
- Stichting Halt
- Centrum voor Jeugd en Gezin
- GGD
- Politie

8. Seksuele intimidatie

Algemene definitie

Hiervan is sprake indien iemand wordt geconfronteerd met ongewenste seksueel getinte aandacht; dit is aandacht in de vorm van verbaal, fysiek of non-verbaal gedrag dat door degene die hiermee geconfronteerd wordt als onaangenaam wordt ervaren. Het gaat hierbij om gedrag dat plaatsvindt binnen of in samenhang met de onderwijssituatie en kan zowel opzettelijk als onopzettelijk zijn.

Wanneer er sprake is van seksueel misbruik door een medewerker van de school gaat het om een zedenmisdrijf. Bij een zedenmisdrijf geldt een aangifte- en meldplicht. Deze wettelijke aangifte en meldplicht is beperkt tot seksueel misbruik van leerlingen die op het moment van het misbruik jonger zijn dan achttien jaar.

Toelichting

Scholen zijn verplicht een veilig leer- en werkklimaat te creëren voor leerlingen en personeelsleden. Seksuele intimidatie komt op alle schooltypes voor. De seksuele intimidatie is vaak een kwestie van machtsverschil tussen leraren en leerlingen, tussen mannen en vrouwen. Seksuele intimidatie kan zich bij verschillende partijen in de schoolsituatie voordoen:

- leerling - leerling
- personeel - leerling

- leerling - personeel
- personeel - personeel (deze categorie wordt in dit protocol buiten beschouwing gelaten).

Het ondergaan van seksuele intimidatie heeft vaak nadelige gevolgen voor betrokkene. Voor leerlingen kan dit een aanleiding zijn een ander vak te kiezen of van school te gaan. Schoolverzuim en slechte leerprestaties kunnen het gevolg zijn. Ook kunnen zij later psychische en/of emotionele schade ondervinden.

Seksuele intimidatie kan een heel scala van fysieke handelingen omvatten zoals: knuffelen, zoenen, op schoot nemen, handtastelijkheden, weg versperren, tegenaan gaan staan, moedwillig botsen. Seksuele intimidatie kan zich echter ook manifesteren in verbale of geschreven vorm (brieven, aantekeningen op werkstukken, e-mails, sms-jes e.d.) zoals: iemand op een bepaalde manier aanspreken, seksueel getinte opmerkingen of grappen, dubbelzinnigheden, schuine moppen, stoere verhalen rond seksuele prestaties, opmerkingen over uiterlijk en kleding, vragen naar seksuele ervaringen, uitnodigingen met bijbedoelingen, afspraakjes willen maken, uitnodiging tot seksueel contact, bedreigingen.

Tevens kan de intimidatie in de vorm van non-verbaal gedrag geuit worden zoals: staren, gluren, lonken, knipogen, in kleding gluren, seksueel getinte cadeautjes. Alleen degene die last heeft van seksuele intimidatie kan een klacht indienen, al dan niet met hulp van de contactpersoon in de school of via de vertrouwenspersoon bij de klachtencommissie of het bevoegd gezag.

Meldplicht seksueel misbruik en seksuele intimidatie

De meldplicht is vastgelegd in de 'Regeling Seksueel misbruik en Seksuele intimidatie in het onderwijs', een uitgave van het Ministerie OC en W, september 1999. Kort samengevat: wanneer een personeelslid seksueel misbruik pleegt jegens een leerling of als hiervan vermoedens bestaan, zijn schoolbesturen verplicht om direct contact op te nemen met de vertrouwensinspecteur. Als uit overleg met de vertrouwensinspecteur blijkt dat er sprake is van een redelijk vermoeden dat dit misbruik heeft plaatsgevonden, dan dient het bestuur daarvan onmiddellijk aangifte te doen.

Personeelsleden zijn wettelijk verplicht het schoolbestuur direct te informeren wanneer zij op de hoogte zijn van seksueel misbruik of seksuele intimidatie van een leerling of personeelslid.

Maatregelen school (zie ook klachtenreglement)

- De contactpersoon van de school schat in of de vertrouwenspersoon moet worden ingeschakeld.
- Er is een contactpersoon op iedere locatie aangesteld. Hij/zij is eerste aanspreekpunt bij vragen of klachten. De aanwezigheid van een contactpersoon is bekend gemaakt bij schoolpersoneel, leerlingen en ouders/verzorgers.
- De scholen hebben een interne en een externe vertrouwenspersoon aangesteld.
- Indien sprake van seksuele intimidatie worden bij minderjarigen altijd de ouders/verzorgers van het slachtoffer, na overleg met de vertrouwenspersoon, en de aangeklaagde op de hoogte gesteld.
- Door de school wordt aan het schoolpersoneel, leerlingen en ouders/verzorgers via de school- en personeelsgids informatie verschaft over hoe op school wordt omgegaan met seksuele intimidatie, welke mogelijkheden er zijn om een klacht in te dienen. Tevens zet de school zich in om preventieve activiteiten en maatregelen uit te voeren.

Maatregelen politie

Indien door het slachtoffer officieel een klacht wordt ingediend bij de politie kan hier de procedure in gang worden gezet. Deze procedure gaat via de politie, Openbaar Ministerie en de rechtbank.

Maatregelen OM

- Afhankelijk van de ernst van het feit, kan het proces-verbaal worden afgedaan middels een aanbodtransactie via de Officier van Justitie dan wel middels het aanbrengen van de zaak bij de Kinderrechter / Meervoudige kamer.
- De aangever kan indien hij / zij dit wenst over het verloop van de zaak geïnformeerd worden.

Hulpmogelijkheden

- Huisarts
- GGD
- Centrum voor Jeugd en gezin
- Slachtofferhulp Nederland
- Politie

9. Ongewenst bezoek in en om school

Algemene definitie

Bij ongewenst bezoek kan bijvoorbeeld gedacht worden aan personen in of rond de school:

- met criminele activiteiten (dealen, heling);
- leerlingen van andere scholen die problemen veroorzaken;
- die komen om iemand te intimideren/mishandelen, bijvoorbeeld ouders die verhaal komen halen bij leerlingen, personeel, directie.

Juridische definitie

Zich bevinden op verboden grond (artikel 461 WvS)

Hij die, zonder daartoe gerechtigd te zijn, zich op eens anders grond, waarvan de toegang op een voor hem blijkbaar wijze door de rechthebbende is verboden, bevindt of daar vee laat lopen, wordt gestraft met geldboete van de eerste categorie.

Lokaalvredebreuk (artikel 139 WvS)

- Hij die in een voor de openbare dienst bestemd lokaal wederrechtelijk binnendringt, of, wederrechtelijk aldaar vertoevende, zich niet op de vordering van de bevoegde ambtenaar aanstonds verwijderd, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste drie maanden of een geldboete van de tweede categorie.
- Hij die zich de toegang heeft verschaft door middel van braak of inklimming, van valse sleutels, van een valse order of een vals kostuum, of die zonder voorkennis van de bevoegde ambtenaar en anders dan ten gevolge van vergissing binnengekomen, aldaar wordt aangetroffen in de voor de nachtrust bestemde tijd, wordt geacht te zijn binnengedrongen.
- Indien hij bedreigingen uit of zich bedient van middelen geschikt om vrees aan te jagen, wordt hij gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste een jaar of een geldboete van de derde categorie.
- De in het eerste en derde lid bepaalde gevangenisstraffen kunnen met een derde worden verhoogd, indien twee of meer verenigde personen het misdrijf plegen.

Toelichting

Bovenstaande wordt als bedreigend of erg onprettig ervaren. Zeker als daadwerkelijk sprake is van bedreigingen of als er fysiek of verbaal geweld wordt gebruikt heeft dit een negatief effect op het veiligheidsgevoel in en rond de school.

Wanneer de persoon in kwestie ondanks deze waarschuwing toch terugkomt, dan heeft elke burger in Nederland het recht om een verdachte op heterdaad aan te houden. De directie kan dit recht dus gebruiken om jongeren, ouders of andere personen aan te spreken als zij ondanks

waarschuwingen toch zonder toestemming de school of het schoolplein betreden. Hetzelfde geldt in geval van lokaalvredebreuk.

Maatregelen scholen

Inschatten van de situatie en daarmee keuze bepalen wel of niet de politie in te schakelen.

Primair, indien er sprake is van een situatie die de school zelf afhandelt:

- Personeel van de school kan mensen wegsturen en verwijderen die rond de school lopen en daar niets te zoeken hebben, of een waarschuwing geven;
- Personeel van de school kan ouders/verzorgers van verdachte jongere informeren en verzoeken om het ongewenste gedrag te doen stoppen;
- Wanneer de problemen aanhouden kan de directie van de school een op schrift gesteld verbod aankondigen, met daarin opgenomen de tijdsduur c.q. periode van het verbod.

Dit schriftelijke verbod wordt aan de betrokkene uitgereikt, zo mogelijk in het bijzijn van Politie (wijkagent) en waarbij de betrokkenen verzocht wordt te tekenen voor ontvangst.

Secundair, indien er sprake is van betreding gebouw of terrein ondanks toegangsverbod:

- De school kan de betreffende persoon aanhouden (zorg voor getuigen) en de politie bellen;
- Bij herhaling of toename (kwalitatief en/of kwantitatief) van de problematiek kan de school de politie bellen.

Maatregelen politie

- Tegen de verdachte kan proces-verbaal worden opgemaakt.
- Ouders/verzorgers verdachte jongere informeren en verzoeken om het ongewenste gedrag te doen stoppen.

Maatregelen OM

Indien het een volwassene betreft kan voor het proces-verbaal ter zake van overtreding 461 SR een transactie worden aangeboden of verdachte worden gedagvaard voor de kantonrechter. Indien het een minderjarige betreft kan de jongere naar Halt worden verwezen. Ingeval van recidive kan een transactie worden aangeboden.

Hulpmogelijkheden

- Politie

10. Incidenten van en naar school

Incidenten van leerlingen tijdens school- en pauzeroutes zijn van belang voor de beeldvorming en uitstraling van de school naar de omgeving. Leerlingen/studenten leggen vaak een vaste route af van trein/busstation/huis van en naar school en naar winkel(centra) tijdens de pauzes.

Achterhalen wie waar incidenten heeft veroorzaakt, is te achterhalen door een goede samenwerking met andere partijen zoals politie, straatcoaches en stadstoezicht. Bij een aanhouding kan contact worden gezocht met de scholen in de omgeving en ook afdoening kan in samenwerking met de school plaatsvinden.

11. Schoolverzuim

Algemene definitie

Er zijn drie soorten schoolverzuim te onderscheiden:

- **Absoluut schoolverzuim**

Een leerplichtige jongere staat niet bij een school/onderwijsinstelling ingeschreven.

- **Wettelijk verzuim**

Een leerplichtige jongere is drie dagen ongeoorloofd afwezig of meer dan 16 uur in vier aaneengesloten weken. De school is verplicht dit verzuim te melden aan de leerplichtambtenaar. Voor de overige vormen van verzuim is er sprake van een discretionaire bevoegdheid.

- **Relatief schoolverzuim**

Een leerplichtige jongere staat wel ingeschreven bij een school/onderwijsinstelling, maar deze wordt ongeoorloofd gedurende een lange of korte periode niet bezocht.

Relatief schoolverzuim wordt onderverdeeld in:

- **Luxe verzuim**

Leerplichtige jongeren worden thuisgehouden of blijven zelf thuis uit luxe overwegingen zoals een vakantie met het gezin of een feest.

(Vakantieverlof is alleen mogelijk wanneer wordt voldaan aan de daartoe gestelde eisen. Deze vereisten worden aan schooldirecteuren gecommuniceerd en kunnen, indien wenselijk worden opgevraagd bij de leerplichtambtenaren)

- **Signaal verzuim**

Signaal verzuim is een vorm van relatief verzuim, waarbij meermalen sprake is van ongeoorloofde afwezigheid zich uitend in spijbelgedrag zonder dat er sprake is luxe verzuim, maar met een veelal problematische achtergrond. Het schoolverzuim is dan een signaal dat er sprake is van dieperliggende problemen, bijvoorbeeld problemen in de gezinssituatie, faalangst, niet kunnen omgaan met conflictsituaties.

- **Beginnend verzuim**

Hiervan is sprake indien de leerling ongeoorloofd te laat komt of met onbekende reden afwezig is (meer dan 15 keer of regelmatig, gezien over het tijdsbestek van een half jaar).

- **Twijfelachtig ziekteverzuim**

Hiervan is sprake indien veelvuldig ziekmeldingen worden gedaan, waarbij twijfel ontstaat of het ziektebeeld wel past bij het ziekteverzuim. Is de jongere wel echt ziek of wordt de absentie afgedekt door de ouders/verzorgers?

Het is van groot belang aandacht te besteden aan de achterliggende gronden van het verzuim en te zoeken naar een passende oplossing, indien mogelijk samen met school, ouders / verzorgers en de jongere. Eventueel (en indien van toepassing) kan het zorgadviesteam en/of de jeugdarts worden ingeschakeld. Hoe eerder er aandacht is voor de achterliggende problemen van het schoolverzuim, hoe groter de kans is dat herhaling van verzuim of zelfs uitval van de jongere te voorkomen is.

Maatregelen scholen

- Directies van scholen geven aan de leerplichtambtenaar van de woon- of verblijfplaats van de jongere binnen 7 dagen kennis van in- en afschrijving van leerplichtige jongeren. Dit om absoluut schoolverzuim te kunnen controleren.
- Directies van scholen zijn verplicht om de leerplichtambtenaar van de woon- of verblijfplaats van de jongere in kennis te stellen van (vermoedelijk) ongeoorloofd schoolverzuim. Dit wordt gedaan middels een digitale melding via DUO.
- Van scholen wordt verwacht dat zij een sluitende verzuimregistratie voert;
- Van scholen wordt verwacht dat zij een verzuimbeleid voeren (dit beleid vindt zijn grondslag in het protocol aanpak leerplicht regio 38);
- Van scholen wordt verwacht zorg en aandacht te besteden aan de leerling bij schoolverzuim.
- Vanuit school kan naast melding bij leerplichtzaken de situatie van een leerling ingebracht worden in het zorgadviesteam van de school. Dit is raadzaam als er problematiek op meerdere levensterreinen aan het verzuim ten grondslag lijken te liggen en deze problematiek de interne zorgstructuur van de school overstijgt.

Maatregelen leerplichtambtenaar

- De leerplichtambtenaar houdt toezicht op de naleving van de leerplichtwet 1969 om het recht op onderwijs voor iedere jongere te bewaken.
- Als blijkt dat een (partieel) leerplichtige jongere niet staat ingeschreven bij een school of indien een kennisgeving van (vermoedelijk) ongeoorloofd schoolverzuim is ontvangen, stelt de leerplichtambtenaar een onderzoek in en hoort daarbij de betrokkene van de school.
- De leerplichtambtenaar hoort de voor de jongere verantwoordelijke personen en de jongere zelf en tracht hen ertoe te bewegen hun verplichtingen na te komen.
- Blijkt aan de ambtenaar dat de voor de jongere verantwoordelijke personen of de jongere zelf weigeren de jongere in te laten schrijven bij een school of zij willens en wetens geen zorgdragen voor geregeld schoolbezoek, dan zal zij aangifte doen aan de officier van justitie in de vorm van een proces-verbaal.
- In de toelichting van de herziene Leerplichtwet 1969 wordt krachtig benadrukt dat het toezicht houden het karakter zou moeten dragen van maatschappelijke zorg. De leerplichtambtenaar zal in haar onderzoek aandacht hebben voor achterliggende problematiek van het verzuim en door middel van advies, bemiddeling en verwijzing trachten het schoolverzuim te beëindigen.

Maatregelen Openbaar Ministerie

Het Openbaar Ministerie heeft de aanpak van de handhaving van de Leerplichtwet verscherpt, omdat zij een duidelijke relatie legt tussen jeugdcriminaliteit en schoolverzuim. In dit kader zijn afspraken gemaakt over een snellere afhandeling van leerplichtzaken. De procedure hiervoor is in overleg met de Officier van Justitie opgesteld. In voorkomende gevallen maakt de leerplichtambtenaar onverwijld proces-verbaal op en stuurt dit in naar de Officier van Justitie. Het Openbaar Ministerie stelt voorop dat het van groot belang is zo snel mogelijk te reageren op een geconstateerde overtreding. Daarom is het noodzakelijk dat er op de scholen een sluitende verzuimregistratie is georganiseerd. Met name bij signaalverzuim en absoluut verzuim waarbij de situatie zeer zorgelijk kan zijn, is zeer snel vervolgen een belangrijk element in het vergroten van de kans dat het strafrecht op enigerlei wijze kan bijdragen aan het oplossen van het probleem.

Voortijdig schoolverlaten

Hoofddoel van de RMC-regeling is het voorkomen en terugdringen van het aantal voortijdige schoolverlaters in de regio. Het middel is een sluitend systeem van melding, registratie en doorverwijzing van de individuele schoolverlater. Hierdoor is een netwerk gerealiseerd tussen

gemeenten, onderwijs, hulpverlening, arbeidsbureaus en justitie. De RMC-regeling hanteert de volgende definitie van een voortijdig schoolverlater: "iemand die in de leeftijd van 12 tot 23 jaar gedurende twee maanden geen school bezoekt of het onderwijs verlaat zonder diploma van een opleiding en zonder startkwalificatie".

Een startkwalificatie is behaald wanneer:

- Wanneer een diploma HAVO/WVO is behaald;
- Minimaal een diploma is behaald op niveau basisberoepsopleiding (niveau 2) van de nieuwe kwalificatiestructuur secundair beroepsonderwijs. Dit niveau kan bereikt worden via de beroepsbegeleidende of de beroepsopleidende leerweg.

12. Radicalisering

Algemene definitie

Radicalisering is een grillig verlopend proces waarbij een leerling geraakt wordt door radicaal gedachtegoed, afdrijft van democratie en toegroeit naar extremisme. Een leerling raakt geïnspireerd en gaat geloven in een extremistisch wij-zij verhaal en gaat daar steeds meer persoonlijke consequenties aan verbinden.

Toelichting

Radicalisering vormt een substantiële bedreiging voor de nationale veiligheid van Nederland en voor de internationale rechtsorde. Het is in alles het tegengestelde van onze democratische rechtsstaat en propageert geweld als enig middel om haar doelen te realiseren.

De school is de plek waar kinderen en jongeren elkaar ontmoeten en kennismaken met verschillende achtergronden, denkbeelden, waarden en normen. Het is een plek waar alle dilemma's en thema's die in de maatschappij spelen, zich ook afspelen. Extremisme en radicalisering zijn zulke maatschappelijke thema's die de school binnenkomen en is daarmee één van de plekken waar het proces van radicalisering zichtbaar kan worden. Dat maakt dat docenten een signalerende rol krijgen als zij zien dat een jongere zich begint af te keren van de samenleving. Daarom moeten zij weten hoe ze radicalisering kunnen herkennen en waar zij een vermoeden van radicalisering kunnen neerleggen.

Voor een goede aanpak van radicalisering is zowel preventie als repressie van belang; een integrale aanpak staat voorop. Vooral in de integrale aanpak hebben gemeenten, als ketenregisseur, hun verantwoordelijkheid. In het kader van de aanpak van polarisatie en radicalisering is in 2009 een informatie- en adviespunt (IAP) in het leven geroepen. Het fungeert als primair aanspreekpunt voor vragen en signalen vanuit de lokale partners gericht op preventie van radicalisering. Langs de lijnen van de netwerken waarin de gemeente participeert, wordt informatie over mogelijke radicalisering verzameld. Daarnaast onderhoudt het IAP nauwe contacten met sleutelfiguren binnen de politie en het openbaar ministerie op het gebied van radicalisering, zodat snel kan worden geïntervenieerd bij signalen van radicalisering en of dreiging van zogenaamde uitreizigers.

Op het moment dat concrete casuïstiek opspeelt of er zorgelijke signalen rondom radicalisering en extremisme zijn, stelt de gemeente (IAP) een multidisciplinair casusoverleg in. Afhankelijk van de casus wordt dit overleg samengesteld vanuit de netwerken waarin de gemeente participeert, denk hierbij b.v. aan het veiligheidshuis. In dit casusoverleg worden signalen integraal besproken, geïdentificeerd en wordt afgestemd welke interventie nodig is.

Maatregelen scholen

Contact leggen met Informatie- en Adviespunt van de gemeente.

Maatregelen politie

- Conform intern handelingsprotocol Radicalisering.

Maatregelen OM**Hulpmogelijkheden:**

- Informatie – en Adviespunt van de gemeente (voor Roermond 0475-359638 en 0475-359683);
- Inroepen van ondersteuning door Stichting School en Veiligheid, telnr. 030-2856616 of mailen naar helpdesk@schoolenveiligheid.nl;
- Volgen van trainingen bij Stichting School en Veiligheid;
- Telefonische helpdesk School en Centrum voor Jeugd en Gezin;
- GGZ heeft een steunpunt en een coördinator radicalisering;
- Politie;
- Veiligheidshuis Midden-Limburg;
- Ondersteuning door het Familiesteunpunt Radicalisering (ook voor andere personen dan familie in de omgeving van de geradicaliseerde persoon), meer informatie op www.familiesteunpunt.nl, contact mogelijk via info@familiesteunpunt.nl en telefoonnummer 088-2080080.

Bijlage III: checklist preventieve acties

Checklist preventie acties, waarbij voorwerpen of goederen die verboden zijn of die door de schoolleiding als niet verantwoord worden aangemerkt, aangetroffen worden.

Er kan, ter preventie van wapen- of drugsbezit op school, door de school een preventieve kluisjescontrole worden gehouden. De school kan ook besluiten om ter preventie van wapen- of drugsbezit op school, preventief te fouilleren of tassencontroles uit te voeren.

Juridische randvoorwaarden voor het houden van kluisjescontrole en/of preventief fouilleren:

- Maak afspraken over kluisjescontrole en eventueel preventief fouilleren binnen de school;
- Neem deze afspraken op in het schoolreglement en breng ouders hiervan op de hoogte.
- Benoem in het reglement wanneer er binnen de school sprake is van een wapen of drugs. Dit moet minimaal voldoen aan de wettelijke definitie. Zie daarvoor de definities voor omschrijving wapens en verdovende middelen.

Randvoorwaarden voor de politie voor het eventueel assisteren bij het houden van een kluisjescontrole:

- De school heeft in haar schoolreglement opgenomen dat zij kluisjescontrole mag houden;
- Het schoolreglement moet bekend zijn bij leerlingen en ouders/verzorgers indien de leerling minderjarig is

of

- De school heeft in de huurvoorwaarden van de kluisjes opgenomen dat er kluisjescontrole kan plaatsvinden en de huurvoorwaarden zijn getekend.

Opmerkingen:

- De schoolleiding opent de kluisjes, politie is aanwezig ter assistentie;
- De executieve medewerkers van de politie verschijnen in uniform;
- De politie werkt niet mee aan preventieve fouilleeracties of houden van tassencontroles.

Bij het aantreffen van verboden voorwerpen of goederen dient de schoolleiding als volgt te handelen:

- Alle drugs en wapens, met uitzondering van voorwerpen vermeld onder artikel 2, eerste lid, categorie 4 Wet wapens en munitie, worden door de schoolleiding overgedragen aan de politie en door de politie in beslag genomen;
- Indien het een voorwerp betreft dat geschaard kan worden onder artikel 2, eerste lid, categorie 4 onder 7 Wet wapens en munitie, dan hangt het ervan af of gelet op de aard en/of de omstandigheden waaronder de voorwerpen worden aangetroffen, redelijkerwijs kan worden aangenomen dat zij voor geen ander doel bestemd zijn dan om letsel toe te brengen of te dreigen. Bij kluisjescontrole is dit moeilijk vast te stellen, aangezien er niet meer omstandigheden zijn dan "het liggen in het kluisje".
- Hoe om te gaan met overige voorwerpen en/of goederen, wordt overgelaten aan de beoordeling van de schoolleiding.

Werkwijze indien het een artikel 2, eerste lid, categorie 4 onder 7 Wet wapens en munitie betreft:

1. Schoolleiding gaat in gesprek met betrokken leerling, vraagt waarom het voorwerp in het kluisje ligt, wat de intentie van de leerling is ermee te gaan doen en maakt indien nodig hierover afspraken.

2. A. Als de schoolleiding goede afspraken heeft kunnen maken:

- Hoeft de politie niet in kennis gesteld te worden;
- De schoolleiding kan het voorwerp innemen of leerling vragen afstand te doen van voorwerp;
- De ouders/verzorgers van leerling dienen van inname voorwerp in kennis gesteld te worden;
- Voorwerp dient indien gewenst door ouders/verzorgers aan hen te worden geretourneerd.

B. Als de schoolleiding geen goede afspraken heeft kunnen maken of geen goed gevoel heeft bij de antwoorden van de leerling:

- wordt de politie in kennis gesteld;
- ondervraagt de politie de leerling;
- kan de politie indien nodig een getuigenverklaring opnemen van de schoolleiding;
- beoordeelt de politie de uitleg van de leerling en de omstandigheden;
- indien er geen omstandigheden zijn die leiden tot de aanname dat de leerling het doel heeft om iemand anders letsel toe te brengen of te dreigen met het voorwerp. Dan neemt de schoolleiding het weer over, zoals onder 2A;
- Indien er wel omstandigheden zijn die die leiden tot de aanname dat leerling het doel heeft om een ander letsel toe te brengen of te dreigen het het voorwerp. Dan neemt de politie het voorwerp in beslag op basis van artikel 2, eerste lid, categorie 4 onder 7 van de Wet wapens en munitie en vraagt de leerling afstand te doen van het voorwerp.